

med *E.* konstrueras. — I sammansättningar, hvarvid *e* vanligtvis bortfaller, har *Emot* betydelsen af: a) Stridighet, motsträfvande, t. ex.: *Motarbeta, motstå* ell. *emotstå, motsätta sig, motstånd, motparti, motsträfvig, motsatt*. — b) Riktning åt ett håll, t. ex.: *Motvända, motvänd, mottigande*. — c) Egenskapen att väga, gälla lika mycket som något annat, att motsvara det, t. ex.: *Motväga, motsvara, motvigt, motsvarig, motbok, motbild, motstycke*.

Anm. I st. f. *Emot* brukas ofta förkortadt *Mot*, helst då föregående ord slutas med en vokal.

EMOTION, -- tschön, f. 3. Sinnesrörelse.

EMOTSTÅ, emötstå, se *Motstå*.

EMOTSTÅND, n. 5. Se *Motstånd* (astr.).

EMOTTAG, emöttåg, n. 5. Hvad som är i stånd att emottaga. *E. för intryck*. Nytt ord, bildadt efter tyskan, föga brukligt, utom i filosofisk stil.

EMOTTAGA, v. a. 3. (böjes som *Taga*) 1) Räcka handen eller händerna emot något, som gifves, framräckes af en annan, och taga det. *E. en butelj, en skål, en tallrik. E. en almosa*. — 2) I sin ägo eller i sitt förvar bekomma, hvad som gifves, öfverlåtes, lemnas, meddelas, antingen som gåfva, betalning eller i och för något annat ändamål. *E. en gåfva, en skänk, ett testament, en donation, en julklapp, en nyårgåfva. E. betalning för något. E. en summa i betalning. E. bref, paket, en ansökan, en böneskrift, en despesch, en nyhet, en befällning, en order. E. regeringen, börja att föra den. E. ett uppdrag, få uppdrag att göra något. Säges i utsträckt mening äfv. om ynnestprof, förmåner, belöningar o. s. v., som tilldelas, vare sig af menniskor eller af Gud; äfv. om hvarjehanda själsintryck, t. ex.: *E. aktningbetygelser, ärebetygelser, ynnestprof, nådebevisningar. E. någons hyllning. E. komplimanger af någon. E. tack-sägelse för något. E. beröm, loford, belöning för sin lit. E. tillrättavisning, förebråelser, bannor. De utmärkta gåfvor, han af naturens Herre e-tagit. E. intryck. E. visit, besök af någon. E. visiter, besök eller blott e., hålla sin dörr öppen för dem, som komma, för att göra besök, t. ex.: *Grefvinnan X. e-ger i dag, e-ger icke i dag*. — Syn. Se *Få*. — 3) Brukas äfven stundom om de inverknings, för hvilka en sak, ett ting kan vara föremål. *Spegeln e-ger bilden af de föremål, som befinnas framför den*. — 4) Säges om vissa saker, som tjena till att samla och förvara något. *Hafvet e-ger i sitt sköte de flesta floder. En ränna, som e-ger allt vattnet ifrån ett tak. En cistern, som e-ger allt regnvattnet*. — I fråga om personer har *E.* betydelsen af att: hålla fram något, hvari en sak upphämtas, t. ex.: *I ett handfat e. bloden, som rinner ur ett sår. Jag kastade till honom ett paket, som han e-tog i handen*. — 5) Vara någon kommande till mötes och i skick, sätt m. m. tillkännagifva antingen aktning, vänskap och tillfredsställelse, eller förakt, hat, köld och missnöje. *E. någon hjertligt, vänligt, aktningsfullt, med vördnad, med öppna armar. E. väl, illa. E. någon kallt, med köld, med missaktning, med misstroende, med alla tecken till ett hemligt hat. Han blir öfverallt väl e-gen. Jag anmålde mig hos honom, men han ville ej e. mig. Fienden e-togs med en gevärssalva*. — 6) Lemna de tillflykt. *Hvar och en förbjöds att e. någon af de proskriberade i sitt hus*.**

Anm. *Emottaga* förkortas ofta till *Mottaga*, helst

då en vokal ändat föregående ord. Detta gäller äfven om hänledningsorden af *Emottaga*.

EMOTTAGANDE, n. 4. 1) Handlingen, då man emottager; verkningen, då något emottages (bem. 1, 2). a) *Vid buteljens, brefvets e.* — b) *En gåfvas, ett testamentens e. Vid betalningens e. Uppdragets, tjenstens, regeringens e.* — Syn. Erhållande, Bekommande, Öfvertagande. 2) Det sätt, hvarpå någon emottager eller blir emottagen (bem. 5). *Ett höfligt, kallt e. Hans e. var så stråft, att jag blef ond. Jag har all anledning att vara nöjd med mitt e. derstädes*. — Syn. Emottagningssätt, Bemötande. — 3) Handlingen, då man lemnar någon tillflykt i sitt hus. *Du vet, att han är landsförvist; hans e. i huset kan hafva ganska svåra följder*. — Syn. Hysande. — Jfr. *Anm.* under *Emottaga*.

EMOTTAGARE, m. 5. o. — GERSKA, f. 4. Person, som emottager (bem. 1 o. 2).

EMOTTAGLIG, a. 2. Som är i stånd att emottaga. *E. för alla slags intryck*. Ordet, nytt och bildadt efter det tyska *empänglich*, brukas föga, utom i litterär och vetenskaplig stil.

EMOTTAGLIGHET, f. 3. Egenskapen att vara emottaglig; jfr. d. o.

EMOTTAGNING, f. 2. Se *Emottagande*.

EMOTTAGNINGSDAG, m. 2. Dag, då någon håller sina dörrar öppna för visiter emottagande.

EMOTTAGNINGSBEVIS, n. 5. Skriftligt intryck, att man emottagit något. — Syn. *Receptisse*. EMPIRI, ämmpi'ri', f. 3. sing. Insig, grundad på erfarenhet eller iakttagelser. Erfarenhetsinsigt. [— ric.]

EMPIRIKER, ämmpi'rickr, m. 5. 1) En, som blott efter erfarenheten bestämmer sina handlingar. — 2) En, som anställer undersökningar, för att vinna erfarenhetskunskaper. — 3) Läkare, som företrädesvis följer erfarenheten. Skrifves äfven *Empiricus*.

EMPIRISK, ämmpi'rissk, a. 2. Som har afseende på eller är grundad på erfarenhet. Erfarenhetsmessig.

EMPIRISM, ämmpi'rissm, m. 3. sing. 1) Tänke- eller handlingssätt, som blott stöder sig på erfarenhet. — 2) Läkekonst, som endast stöder sig på erfarenhet. Skrifves äfv. *Empirismus*.

EMPIRIST, ämmpi'rissst, m. 3. Se *Empiriker*.

EMPLOJ, anngplāj, m. 3. (fr. *Emploi*) Syssla, tjänst.

EMPLOJERA, anngplājera, v. a. 1. Anställa, gifva syssla. — *Emplojerande*, n. 4.

EMPLOYÉ, anngplājé, (efter franska uttalet) anngploajé, m. 3. En, som blifvit anställd, tjänsteman.

EMPYREUMATISK, ämmpyrävmatissk, a. 2. (kem.) Vidbränd. Nyttjas om produkterna af torr distillation.

EMULSIN, emullsi'n, n. 3. sing. (kem.) Det ämne, som motsvarar fröhvita i bittra och söta mandlar.

EMULSION, emullschön, f. 3. (farm.) Mjölklilik dryck, innehållande en uppslamning af något i vatten olösligt organiskt ämne, såsom oljaktiga frön eller frukter. Kallas äfv. *Emuls*.

EMÖT, -öt, m. 3. (fr. *Émeute*) Upplopp.

EN, en, f. 2. 1. Allmänt bekant träd- och buskväxt af fam. Conifera, med svarta bär, hvaraf kan beredas svagdricka och brännvin (Genever ell. Gin). Virket begagnas till finare slöjdarbeten och träkärl. *Juniperus communis*.

EN, enn, m. o. f. ETT, n. a. o. s. II. 1) Grundtal, som innefattar motsatsen af flera, och är det första af alla tal. *Jag är blott en, men du och jag tillsammans äro två. Det är blott*